

„ROBOTCHYJ NAROD“ (THE WORKING PEOPLE)

The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada. THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA. Published weekly by THE EXECUTIVE COMMITTEE OF THE U. S. D. P. OF CANADA Pritchard & McGregor Winnipeg, Man. Subscription \$2.00 a year.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“ одинок соціал. дем. часопис для цілої Америки; він дає те знання яке повинен мати кожний працюючий класово свідомий чоловік. Хочеш знати, як здобути кращий лад на світі, то читай все „Робочий Народ“

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш два долари а адреса до него є:

„ROBOTCHYJ NAROD“ Box 3658 (Sta. B.) Winnipeg Man

Вигляди на роботи.

Віють по Канаді теплі вітри, заповідають вчасну весну, а з поворотом весни знов вертаєт ся тисячам робітників надія на „отворене робіт“. Другий рік неми тої робітки. Богато вже є таких, що навіть забули, які то ї гроші. Одні гинуть по містах ледво душа в тілі телепаєт ся, другі порозлізались по між знайомі фермери і там, зазираючи й в чужий кулак, вичікують весни, а з весною поліпшення своєї гіркої долі. Мозолі полунались на долоях „панаме робимо ся“, колиб знов дочекались тої „муки на руки“

Та колиб наше робітництво було ближче обнайомлене з економічними та політичними справами Канади, то невчичувало-б, мовляв „коло моря погоди“.

Канада своїм пупцем є зсвіттовим капіталом. А такі матодора капіталізму, як Англія, Німеччина і Франція залишили „бізнеси“ і рижуть ся, як скажені пси, вишучу працю століть!

Канада розвивалась на чужинські капітали, котрі вкладали в канадійські підприємства чужинські капіталісти: англійські, американські, німецькі, бельгійські.

На ці гроші будувались нові залізниці, фабрики, міста і ширилось хліборобство.

Конкуренція Англії і Німеччини за пановане на морях викликала теперішню війну. Ще в 1911. році, коли проводив канадійських консерватів премєр Борден їздив до Англії і Франції, він умовив ся, що до війни. Від то-

го часу консервативний уряд готував Канаду до сего страшного кроку, а нарід і не знав нічого про те. Вибухла війна. Став непевний час. Богатірі поховали гроші, бо боять за них, Бельгійців знищено. Німців замкнено, Англійський уряд шукає позичок для себе самого, стейтські капіталісти непевні, чи втримаєт ся Англія з Сполученими Державами в згоді і не кваплять ся до Канади з грішми.

Канада покинута сама собі. Роботи позапитували. Тисячі голодного робітництва позалисувалось до війська. Кожному, хто просив де роботи просто казали: „Іди до війська“.

Робітництво абанкрутувало відрату, а за ним і дрібні капіталісти. Роспука непевности опанувала Канадою. Консервати з лібералами гуляють коломиїку смерті, а нарід без проволу колотать ся і гнєне, не знаючи що робити, що почати.

Надіють ся на отворене робіт. Се марна надія! Тепер уже колійові компанії заявляють, що їм бракне грошей, жадають від уряду мільонових завомот.

Колійових робіт буде дуже мало, хіба докірчуватимуть де які головні роботи, але нового не розпочинають.

Нема звичайно надії щоб рухнулись і майни. Певно на весну більша половина стане на ціле літо.

Тепер декотрі фабрики подіставали замовлення на кулі і шрапнелі для Англії та Франції, але се дасть роботу жмінці фаховців. Чорна маса лишить ся далі без праці.

Буржуазні газети трублять, а уряд і собі, що сего року треба сіяти більше пшениці, бо абіже буде дороге. Си зархота до сіяня робать своє діло і фермери будуть з шкіри вилізати посіяти більше.

Хоч звичайно не вони скористають з високих цін на абіже, але компанії збіжа. Та про се фермер переконаєт ся аж в осени. Тепер він в думках богатіє.

Ся гарячка з пшеницею зробить те, що фермери будуть брати сеї весни більше робітників, як мавувших років. Але користаючи з безробітїя фермери будуть давати найменшу платню, яких \$10 — \$25 на місяць. Тепер в зямї вони мають тисячі людей лише „за борт“.

Містових робіт звичайно теж не буде, зак війна не скінчить ся.

Муки голоду і безробітїя лишають ся в повній силі. А се є наука нам. Чому не зорганізовані? Чому віддали Канаду в руки капіталістів? Чому, робітнику і фермере, обмянаєт соціалізм? Він лише тобі дасть роботу і жите. Спробуй його.

„Р.Н.“ має бути в хаті кожного робітника.

ці і плавають в достатках, а Ви нераз не маєте куска чорного хліба?

Чи не чуєте, як погорджають Вами всі ті, котрих годуете своєю працею?

Чи не зносите страшного гнєту, нужди і пониження, що на его вид переходить дрож кожного, що має бодай трохи чоловічої гідности?

А як все то видите і відчуваєте, то чому не запалаєте свьятим, бо справедливым гнєвом і не станете до борби із усею тою мерзю?

З Вашої праці повстає все, що служить до заспокоєня людських потреб, без Вас буляби люди позбавлені всяких вигод, а нарешті, хто користає з овочів Вашої праці?

П а н и, що присвоїли собі землю, котра була призначена для всіх людей так, як воздух і вода, — а також фабрики, що їх прецінь ніхто иньший лиш робітники виставили своїми руками.

Пани дійшли до власти, зробили правительство орудием в своїх руках та поставили его на сторожу своїх інтересів. А до того кажуть еше Вам вибрати себе на прєслів. В той спосіб хотять они авалити на Вас всі податки і побільшати військо, зовсім природно, протв Вас.

Чи то так повинно бути?

Всі люди повинні бути рівні, а здоровий на здорового, робітник на пана, всі на одного не повинні працювати. Пан такий самий чоловік, як і Ви: Має руки, ноги, здоров'є — повинен отже сам заробляти на своє удержанє.

Нема тепер справедливости на свьіті і коли би тепер на ново Ісус Христос з'явив ся, то певно вирік би ся всіх фарисєїв, що підбивають ся під його слова, прокляв би Ваших гнобителів; панів і попів — а станув би по сторові тах, що боронять ваших справ, бо по Вашім боці є правда і слушність.

Слухайте мене і прийміть до сердца науку, що Ви повинні бути покірними лише взглядом правди і справедливости — а не взглядом насильств і кривди; а вжеж всі теперішні порядки є дітьми несправедливости і отади несправедливостю.

А правдою є се, що працюєте а не користуєтєсь ово-

Канадійські образки.

Безрадність пролетаріату.

Капіталістична класа бавить ся у війну, а канадійське робітництво вдихає в голоду. Ранійш по цілій Канаді був рух Чулось жите. Пролетаріат ставив опір капіталови на кожнім кроці. Тепер, коли чорна хмара повляла голови робітничі, коли дихати нема куди, коли стає питанє „бути чи не бути“ — що сталось з нашим пролетаріатом? Чого завмер? Чого вичікує? Так можна дочекались голодової смерті! Вільше нічого!

Тепер, коли буржуазія запхала пальці в зуби війни, тепер нагода для народу жалати всего, що лиш схоже. Подивіть ся на Англію, там уряд дає робітникам усе, що лиш ажадають, лиш би „свідлія тихо“.

„Державних робіт!“ се має бути крик по цілій Канаді.

Відложене виборів.

Користаючись з того, що ліберали пішли за военним програмом консерватів, консервати хтіли оголосити по різдві вибори до домініяльнєг парламенту, щоб на концику націоналізму знов захопити в свої руки керму Канади.

Але ліберали наробили крику, кажучи, що проголошенє виборів під час війни се нерозумний крок. Тут у Канаді є багато „чужинцького“ народу, котріб могли поввирити своїх послів. Ліберали до „чужинців“ зачисляють усю робітничу класу, котраб певно тепер провела до Домініяльного Парламенту яку сотку своїх послів. Консервати арозуміли небезпеку перед вародом і відложили вибори.

Але ми, робітництво Канади, не годимозь в думкою лібералів. Ми жадаємо виборів тепер!

Консервативний уряд завів Канаду в кут голоду і небезпеки. Користаючись з іптучного шовіністичного настрою, розділив нас Канадійців на два гатунки і викликав роздор на цілому краю. Ми жадаємо виборів. Най вибори покажуть, чи годить ся нарід з теперішньою політакою!

Назад до землі!

„Бизнес“ втік з Канади і нема надії на його скорий поворот. Се викликає у буржуазії питанє, що робити? Як далі жити?

Соціалісти на се мають скору відповідь: „Коли ваш капіталізм став не авадий, то киньмо його, а запровадьмо жите після соціалізму“.

Ні! Дух приватної власности так просяк через тисячі літ людство, що вже коли навіть очі бачуть банкрутство тої приватної власности, то все думка десь лаять, вишукую иншу дорогу до поратунку, обмянаючи дорогу

вами Вашої праці, бо загарбують їх для себе пани і капіталісти.

Правдою є і се, що податки державні спадають на робучий нарід, що правительство лежить в руках панів, і що оно ніколи не зробило нічого для робітників.

Проти сили зла, котре всемогучо зананувало на свьіті, поставте не молби не просьби, але силу доброго. Памятайте що покорою не здобудете для себе нічого, гровьбами мало а силою все. Силою тою є у Вас єдність робучого народу, проти котрої нічого не в силі устоятєсь.

Силою тою у Вас є соціалістичні організації, що борять ся зі всім, що Вас гнобить і утискає, що би увільнити людськіє від неволи, котра єї мучить. Коли накинєць вої арозумієте, ясно цілу підлогу теперішного суспільного ладу і злучите ся в одну могучу партію — то зал мустьте агнугати. Як бігу ріки не зможе вдержати ніяка сила, так вої вороги правди і справедливости даремне будуть старати ся прадуцити Ваш рух.

Наш прапор повівати буде над цілим свьітом, котрий визнавать ся в паузурів насильства і не правди.

Теперішня долина праці і слів замінить ся в долину праці, щастя і добробуту. А тоді вже не буде тої соромної політики, котра робить зредігії лише оружіє гнєту. Опамятайте ся отже, брати, поки еше час відвернути всі ті нещастя гід себе.

Прозріть нарешті, не слухайте панів і їх платних підлесників, бо они читають лише на Вашу згубу — але ідіть за голосом дійснах оборонців Вашого щастя.

Киньте вої запє пониженє перед насильством, бо прецінь хіба лише удакнє поган є можливим цілувати ту руку, котра їх ба богатом; прецінь і мала мушка боронить ся жалом.

В соціалістичних товариствах, в борбі з панами і фабрикантами можете анайти дорогу, що виведе Вас з теперішнього страшного положєня.

Так говорю до Вас я, що над все полюбив-єм правду. Як слуга справедливости звертаю ся до Вас: Боріть ся до послідної капі крови в визиском і правдою, а побіда буде по Вашім боці.

О. Петро Стегєнний.

Соціалізму!

Тепер канадійські часописи на гемлю! Себо берітєтеди! Ще хочуть ратувати

Але се сміх! фермерського систему, а фермери не

Родятори буржуазних вид на землю“, а в той час веріі підносять ціну по \$7 іди „на землю“ тай добай

де собі іржавити по складах Соціалізм верне людєтєсть машинерію до її управ

Шра

„Вінніпег дістав контрїліон доларів. Велике задоволення в народі чутє людедиіпєгськими бизнесменамтєшні газети.

Уої вікна крамниць пєкотрих понамальовувано увають в народі чутє людедиіпєгськими бизнесменамтєшні газети.

В Онтарії вже говорять го асєнтерунку.

З працюовитого хлібакраю Канада стає таборомвробив кайзер в Европі, пєтєху Канаду.

Так хоче пан капігал.

Робили йому колї, те

лясь для него в „оверолоєтє“. Так він хоче...

Удержав

В той час, коли вся Канава війною, „неканадійськеділі на звичайнім мітінєрумї“. Редактор „Фармервїчїтвом в конєчній потрїлі з рук приватних комє

казав, що канадійські комємаїже за державні проміїло „подарунку“ \$800,000

дєтєку лише два мільонє. держави „запомоги“ „Дєтєтєво тїльки тоді лекше

жєвнїями, бо тепер така вєскер не годєн нічого докуєкої роботи покєрають

Успїшність кольовїудержавленїя колї, бо то

ву тарифу, а доходи з зєл„Вїйна! вїйна! вїйна! тїм замилати очї народо

А в той час бачимо, вїйшних газєт думєне прїліпшенє жїтє. Колиб Ка

Сорочка і Кожу

В ч. 6-ім „Гайдамакгайдамака І. Лудяшинєкаєє менї, що я тягну

їнтернаціоналом, а про сукраїнське не дбаю — х

кожу, а не знаю, що рєчка бєлєвша тіла. Та

докорєє менї ще іншєгрїхами, як „подаванє

ки греко-католиків (бєнезнаю, якому), — „в

віданєм вїйна радикал(а я єдного грїшного р

кала не промінєв би за

побожних католиків) —

браком „ясного свєтїла

якому я мїг-би прєстє

собї і поняти гайдамацєрадикалізм.

Чи в моїх умових є

мірках є де промінєчє

ного „ясного свєтїла“

міне радикалізму галицєбудовинських сєлян і

риканських гайдамакї

ДО НІВ ДО

давні ся ле шей біль вел булі Спрї ної фєрї під чою онї навї Нарє свог ний

ти, в слов груд неї парт нув ворї ми ч все, ном, відб тям.

жих шей парт род нї а ять сїтє робї

соц. воли нше люд дем знає робї мож стїтї вєє

пер дот ним дем